

Oponentura diplomové práce "Lesní lázně v Liberci"

TUL Fakulta umění a architektury

Zpracovatel práce: Bc. Martina Kocurišínová

Vedoucí práce: doc. Ing. arch. akad. arch. Jan Hendrych

Oponent: Ing. arch. Jan Kurz a Ing. arch. Zuzana Kurz

Úvodem je třeba poznamenat, že Martina Kocurišínová se výběrem zadání dotkla jednoho z nejpálčivějších témat posledních několika let - problematika péče o duševní zdraví je dnes aktuálnější než kdy dříve a potřeba vzniku zařízení, které předchází ambulantní péči, řeší následnou péči a zároveň není anonymní studenou institucí, zesiluje a začínají ji řešit intenzivně soukromé subjekty i národní strategie rozvoje a podpory duševních center.

Výběr místa s historií jako kotvou v kombinaci s funkční svěží dostavbou vytváří silný předpoklad pro stabilní a udržitelný provoz. Lokace v přírodě a zároveň v pěší dostupnosti města umožňuje diverzifikaci náplní. Navrhovaný přístup pro klienty pěšmo lesní klikatou cestou do kopce je možná snově až idealistické řešení, ale dává jasně najevo, že cesta do nitra duše začíná již pod kopcem - zde alespoň tušíme, jak je kopec vysoký...

Kompoziční uspořádání starého a nového objektu vnímáme jako vkusné a citlivé. Návrh řeší umístění nové přístavby v terénu včetně doplňkových objektů, ale postrádáme detailnější řešení zahradního parteru před původní vilou - navrhované ohraničení působí nedopracovaně a ač historické řešení parkových úprav bylo poněkud rozpačité, otevření samotného objektu vily spolu se zahradním prostorem směrem na jihozápad mělo v kombinaci s velkoformátovým prosklením dobrý důvod. Tento vztah je v návrhu náznakem patrný ve schématech, ale již ne v situaci a vizualizacích. Přesto práce s přirozeným světlem je dále příkladná a rozmanitá. Kladně hodnotíme, že původní vila zůstává jako solitér s aktivní a rušnější náplní, směrem do lesa je pak nový objekt cestou k tichosti a intimě.

Otevření a bourání dispozic staré vily vnímáme opět jako jasný vzkaz klientům, kteří hned ve vstupním vestibulu pochopí, že i oni se mohou otevřít a započít cestu k duševní obnově a je v souladu s myšlenkou autorky - „odhalení duše k uzdravení“. Rozdělení funkcí ve vile se Martině povedlo smysluplně dispozičně poskládat tak, aby vila mohla fungovat jako prezentační prostor, zázemí, prostor aktivních či kreativních činností, ale i jako reprezentativní prostor pro shromažďování. V řešení rekonstrukce postrádáme nastínění alespoň principů, jak přistupovat k detailům - například soklu, oknům, schodům, kováním - bez kterých každá rekonstruovaná budova ztrácí charakter - podobně jako na přiložených vizualizacích.

Materiálovým řešením přístavby Martina respektuje místo a považujeme ho ohleduplné k povaze stavby. V rámci dřevěné kazetové fasády by bylo vhodné se zamyslet nad trvanlivostí, detaily oplechování a stínění. Využití lokální žuly z výkopů nového objektu na fasádu je bezpochyby z principu správná cesta - otázkou však budou již tak vysoké investiční náklady, které by bez dotačních prostředků byly pro většinu běžných investorů neobhajitelné. Přesto z analýz je patrné, že cena za pobyty v takovém zařízení může být zaprvé výrazně vyšší než v klasickém ubytovacím zařízení a za druhé průměrná doba pobytu je spíše v řádu týdnů než dnů, což opět může pomoci stabilnější a předvídatelnější ekonomice provozu.

Dispoziční rozdělení funkcí nového navazujícího objektu má opodstatněné vazby - rozvržení aktivních a rušných do prvního podlaží a intimních do druhého podlaží je určitě velmi komfortní pro všechny uživatele objektu. Hlavní místnosti pro skupinové terapie, meditační prostor a jídelnu považujeme za velmi milý pobytový prostor s příjemným spojením do krajiny. Velmi kladně hodnotíme koncept otevřenosti a uzavřenosti, kdy se každá místnost chová jinak, vytváří tak odlišné atmosféry a podporuje prostorovou neurodiverzifikaci tolik potřebnou pro odlišné charaktery a nálady. Návrh si dokonce v určitých bodech nese prvky kláštera a stává se do určité míry autonomní jednotkou. Nezapomenutelným prožitkem a introspektivním nástrojem bude určitě objekt apiterapie, některá z útulen v lese nebo ochlazovna vydolována ve skalním masívu.

Nakonec si opět vypůjčíme myšlenku, kterou Martina beze sporu naplňovala bez výjimek každým krokem a stala se tak nositelem celého projektu:

"Jsem prostorem, v němž jsem."

Pro komplexnost, procítěnost a oddanost k tématu a návrhu doporučujeme hodnocení

"výborně".

Ve Velkém Jindřichově 15.6.2022

Zuzana a Jan Kurzovi.